

TORONTÁL

Ára	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre 300 D Negyedévre 75 D Félévre 150 D Havonta 25 D	
Din	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délelben		

**Cankov bolgar miniszterelnök
békülést hirdet az SHS állam-
mal.**

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 11.

Szófiából jelentik: A kormány tegnap mutatkozott be a szobránjában. Chalkov külügyminiszter részletes exozója után Cankov miniszterelnök beszélt, aki a kormány programját ismertette. Az SHS állammal szembeni politikát illetőleg ezeket mondotta: „Ha az SHS királyságról kérdeznék bennünket, kijelenthetem, hogy nem mi vagyunk személyünkben az okai azoknak az ellentéteknek, amelyek ötven év alatt felgyülemletek a két állam között. A kormány mindent meg fog tenni, hogy a fennálló ellentéteket fokozatosan megszüntesse s a mai kissé feszült állapot helyébe, barátságos viszonyt létesítsen“.

A szobranje az ülés végén bizalmat szavazott a kormánynak.

A szerb-olasz egyezmény ratifikálása.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 11.

A szerb-olasz konvenciót meg tárgyaló bizottság befejezte munkáját és annak eredményét beterjesztette a szkupstinának.

Az egyezményt valószínűleg még e hét folyamán ratifikálja a parlament.

Ujabb kihallgatás az erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében.

A „Torontál“ tudósítójának távirata

Budapest, febr. 11.

Az erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében, amikor Radót és Marossyt szembesítették Márffyval, ez dühtől tajtékozó szájjal ezeket ordította feléjük: „Ha kezembe kerültek, kitekerem a nyakatokat. Szétmarcangollak benneteket. Ismeritek az áruló sorsát? Kegyetlen, lelketlen vagyok azokkal szemben, akik ügyünket elárulják. Darabonkint szedem ki lelketeket belőletek. Márffy ezután újra az örültet játszotta és a rendőrorvosnak azt mondta: Gondoskodom, hogy a magam elmeállapotát megvizsgálják. Kurukuku. Alászolgája.

A radikális-párt pénzügyi politikájának eredménye: pozitív.

A parlament mai ülése.

— A „Torontál“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 11.

A szkupstina mai ülését 9 óra után nyitotta meg Jovanovity Ljuba házelnök. A napirendre való áttérés előtt Vuicsity Milorad belügyminiszterhez több interpellációt intéztek, amelyek meglehetősen viharos hangulatot támasztottak a Házban.

Moskovljevity (földm.) képviselő interpellált a Glasnik című köztársasági lapnak a hatóságok által történt beszűntetése és a kerületi választások végrehajtásának ügye miatt. Szerinte a kormány megsértette az alkotmány 13. szakaszát, amikor megszüntetett egy lapot, amely az alkotmány idevonatkozó szakasza értelmében a sajtótörvény védelme alatt áll. A hatóságok üldözésének és a betiltásnak főokát ő abban látja, hogy a lap éppen most kezdte közölni Bourbon herceg emlékiratait a szalonkai összeesküvés pőről.

Vuicsity belügyminiszter reflektálva Moskovljevity interpellációjára, kijelenti, hogy a rendőrhatóságok magatartása a Glasnikkal szemben teljesen korrekt és törvényes volt. A Glasnik nem azért szűnt meg, mert a hatóság betiltotta, hanem megbukott, mert a közönség nem azonosította magát irányával. Ami a kerületi választások ügyét illeti, kifejtette, hogy a választásoknak nagyon nagy technikai és közigazgatási nehézségek állják útját, amelyek lehetővé tették, hogy ez az átalakulás rázkódtatások nélkül

menjen végbe. Amint a tartományi főnökségeket likvidálják, rövid időn belül megejtik a kerületi választásokat.

Popovity Gyóka (dem.) képviselő a belügyi hatóságok törvényellenességei ügyében interpellálta a belügyminisztert. Ugy Popovity interpellációját, mint a belügyminiszter válasza rendkívül nagy vihart váltott ki a parlamentben.

Ezután Markovity (dem.) képviselő beszélt, aki felhasználta a viharos hangulatot és élesen kritizálta a délszerbiai hatóságok hanyagságát. Majd a budget egyes tételeit kezdte boncolás alá venni.

Dr. Markovity Lázár (rad.) volt igazságügyminiszter tett ezután rövid nyilatkozatot az ellene megindított akeióról. Kijelentette, hogy fényképeiről jelentést tett a klubjának, amely felül fogja ezt bírálni és végleges döntést hoz az ügyében.

Dimitrievity Mita (rad.) a következő szónok, aki tételről-tételre védi a költségvetést, minthogy időközben a nagy zajban nem lehetett hallani a házelnök kijelentését, a mellyel bejelentette a napirendre való áttérést. Dimitrievity véleménye az, hogy a radikális-párt pénzügyi politikájának pozitív eredményei vannak, amelynek hasznát a nép látja.

Az ülés Dimitrievity fejtegetései után véget ért. A következő ülést holnap délelőtt 9 órára tűzték ki.

Radicsék Beogradban.

A parasztpárti képviselőknek csak egy része jön a szkupstinába.

— A „Torontál“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Zagreb, febr. 11.

Dr. Macek és dr. Krujevity radikális-párti képviselők, akik néhány nappal ezelőtt Beogradban jártak, hogy a politikai helyzetet tanulmányozzák, tegnap az összes horvát képviselők bevonásával Zagrebban konferenciát tartottak.

A konferenciáról nem adtak ki hivatalos kommunikét a sajtó számára és így csak ballomásból járja az a hír, hogy a horvát képviselők közül csak annyian mennek el Beo-

gradba, amennyi elég az ellenzékkel összefogva a kormány megbuktatására és egy új politikai alap megteremtésére.

A horvát képviselők nem lépnek be az ellenzéki blokkba, miután nem akarnak kötelezettségeket vállalni. Politikai körök véleménye szerint a horvátok főgondolata a kormány megbuktatása és egy új választás kiírása, amely nekik — az ő hitük szerint — feltétlen többséget hozna.

A horvát tartományi főnökség likvidálása.

A „Torontál“ tudósítójának távirata

Zagreb, febr. 11.

Politikai körökben arról beszélnek, hogy a kormány végleges elbátározása folytán pár napon belül likvidálják a tartományi főnökséget és Horvátországot, valamint Szlovéniát az alkotmány előírása szerinti kerületekre osztják föl.

Zagrebi főispánként dr. Cimtyet, Karlováciként: Juszbasit, a szerémben Todorovityot, az osijekiben: dr. Gadreck-et emlegetik.

A magyarországi ellenőrzőbizottság elnöke.

A „Torontál“ tudósítójának távirata

Páris, febr. 11.

A „Tőzsdei Hírlap“ arról értesül, hogy az ellenőrző bizottság elnöke Hording lesz, a „Federal Reserve Fund“ volt elnöke. Hírlík, hogy Hording elvállalja az elnökséget.

A magyar diplomáciai körökben a megállapodást örömmel fogadták, mert előnyösnek tartják, hogy Magyarország amerikai pénzügyi kap. aki biztosíthatja az amerikai pénzügyi rokonszenvét és bizalmát és az amerikai tőke érdeklődését.

A német politikából.

A „Torontál“ tudósítójának távirata

Berlin, febr. 11.

A birodalmi kormány lemondott a választói reformnak a jelenlegi birodalmi gyűlés elé való terjesztéséről. A legközelebbi választások tehát még a régi rendszer alapján mennek végbe. A kormány ragaszkodik azonban hozzá, hogy a harmadik szükségadó rendeletet a parlament megszavazza. Ha ez nem történik meg, egy a kormány a házat feloszlatja.

Macdonald az összes európai problémákkal kíván foglalkozni.

A „Torontál“ tudósítójának távirata

Berlin, febr. 11.

Londoni jelentés szerint, Macdonald programjában az összes európai problémákkal foglalkozik, különösen felkarolja a kisebbségek ügyét, amit szerinte a Népszövetség nem intézett el tökéletesen.

A Daily Herald írja, hogy az angol kormány határozottan azon lesz, hogy az entente katonai ellenőrző szerepét megszüntesse és helyette az ellenőrzést a Népszövetséggel végeztesse el.

Ujítások a rendőrségen.

Rendszeresített járőrök és lovasrendőrök cirkálnak a városban. — Állandó tanfolyam a rendőrlégénység részére.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 12.

A beeskereki rendőrség a hónap elsejével új vezetőt kapott Djermevov Dusán dr. személyében, aki hivatala átvétele után, a közbiztonság érdekében hasznos és célszerű újításokat vezetett be. Az új rendőrkapitány — többek között — rendszeresítette a rendőrtanfolyamot amelyen minden rendőrnek részt kell venni. A tanítás mindenkor délután hat órakor történik. Az oktatást Djermevov dr. utasításainak figyelembevételével Dimitrijevit Neven rendőrkapitány végzi.

Este nyolc órától kezdve járőrök cirkálnak a város területén. A várost öt rendőri kerületre osztotta, amelyek mindegyikébe kellozámtól járjartat. A gyalogjárőrökön kívül, melyek fél ötig végzik körutjukat, lovasrendőrök is teljesítenek szolgálatot. Különösen a külvárosokban jut fontos feladat a lovasrendőrré, mivel rövid idő alatt nagy területet tud bejárni s ezáltal állandó felügyelet alatt tarthatja a periferiákat.

Reggel fél öt órától kezdve rendszeresített őrszemek váltják fel a járőröket, akik bizonyos helyen felváltva teljesítenek szolgálatot. Mivel pontosan meghatározott órhegyük van, a rayonba tartozó lakosság mindenkor tudhatja, hogy hová fordulhat, ha gyors rendőri segítségre van szüksége.

A járőröket és általában a rendőri légénységet erős ellenőrzés alatt tartja a rendőrkapitány és katonai fegyelmet vezetett be. A szervezetségét illetőleg a esendőrségi mintát housította meg.

Időnkint — ha a szükség úgy kívánja, razziat tart, amely leginkább a közbiztonság szempontjából kellemetlen jövevényektől szabadítja meg a várost. Az utóbbi időben azonban erre sinez igen szükség, mert a vasuti forgalom korlátozásával kibebbedett Beeskerek idegenforgalma is.

A bűnügyi krónika — újabb időben — nem igen talál érdemesebb feljegyezni valót. Az erős ellenőrzés, a sok járőr és őrszem megnehezíti a betörők és tolvajok vállalkozási kedvének kitöltését s az eredményes nyomozások folytán nem igen akad valaki, aki szobáját fel akarván cserélni a rideg rendőrfogda cellájával. Ez ugyan a hirszolgáltatás szempontjából nem nagyon vigasztaló, annál jobb bizonyítvány azonban a lakosság szempontjából a közbiztonságra nézve.

A görögországi zavarosból.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Athén, febr. 11.

A royalista lapok írják, hogy a román királynő Rómába és Londonba utazott, hogy György király számára támogatást kérjen.

Athén, febr. 11.

A republikánusok körében nagy az izgalom a royalisták állítólagos puccskísérleteiről.

Befejezéshez közeledik a bánági határkiigazítás.

A napokban konferencia lesz Dzsomboljon a második zóna kiürítése ügyében.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 12.

A sevresi békeszerződés rendelkezésének megfelelően végrehajtott bánági határrendezés a befejezéshez közeledik. A szerződésben foglalt kötelezettségeknek az SHS állam nagyjából már eleget tett, amennyiben átadta a román kormány megbízottainak a Romániának odaitélt bánági községeket, névszerint: Mali Komlust, Horvat Keesat, Csenejt, Ujvárt, Öregfalut, Szókát, Veliki Zzámot és Lacunást. A mai napig a porgány—valkányi kataszteri vonaltól a kalugyerovói hidig terjedő terület ment át a szomszéd állam birtokába. A két bizottság a mai nap folyamán tovább folytatja munkásságát és déli irányban haladva a Duna felé, végzi feladatát. Az előzetesen megállapított program szerint ma délelőtt kilenc órakor a kalugyerovói hidtól a kuszyti hidig terjedő részt adják át Romániának. Az ünnepélyes átvétel ugyanezen ma történelki déli tizenkét órakor. Kiürítésre, illetve átadásra vár már két területrész. A kuszyti hidtól Szokolovceig és a Szokolovcától a Dunáig húzódó határ kiigazítása. Az első szakaszon szerdán, a másodikon pedig esütörtökön végzik az új határ kijelölését. A esütörtöki nappal egyuttal befejezi munkáját a két bizottság és elutazik

Beogradba, illetve Bukarestbe, hogy jelentést tegyen a kormányának a határkiigazítás lefolyásáról.

Az első zóna kiürítésével és átadásával most sor kerül a második területre is, amely a két kormány kölcsönös megegyezésével eszél birtokot. Ebbe a sávba tartozik Stari Beb, Dzsombolj, Zsám, valamint Módos és Párdány. Az első három község Romániát illeti meg, az utóbbi kettőt pedig az SHS királyság kapja. Hogy mikor történik a birtokeszer, egyelőre még nem tudni, mert a megállapodás a határkiigazító bizottságok elhatározásától teszi függővé a végleges dátumot és csak határnapot jelöl meg, hogy tudniillik március 24-ikéig meg kell lennie az új határ kijelölésének.

Értesülésünk szerint a román és SHS bizottság a közeli napokban konferenciát tart Dzsomboljon, a melyen véglegesen megegyezik az említett községek átadására és átvételére vonatkozólag. Egyuttal részletes munkaprogramot dolgoz ki a második zónáról. A nagyfontosságú értekezletre a közigazgatási hatóságok kiküldöttét is meghívják, azokat természetesen, akik az adminisztrációs kiürítést és átvételt fogják végezni. A konferencia pontos idejét egyelőre még nem fűzték ki.

Sorozatos betörések Novi Becsejen.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Novi Becsej, febr. 11.

Veszedeles betörőbanda tartja izgalomban legujabban Novi Becsej népét. Szombat éjjel egy négy tagból álló banda betört Weinhardt Józsefnek, a Bánáti Göztéglagyár igazgatójának a Községháza-utcában lévő lakására, hogy elvigyék a vállalat Wertheim kasszáját. A betörők munkáját megkönnyítette az, hogy Weinhardt igazgató és családja jelenleg uton van és így az egész házban egy Lukó György nevű kocsiön kívül nem tartózkodik senki. A betörőknek sikerült az 5—6 méterháza nehéz kasszát az irodából az udvarra kicipelni, itt azonban valahogy kiesuszott a kezükből és a földre zuhant. A nagy zajra figyelmes lett a kocsi, kijött az istállóból és nagy rémületére látta, hogy a ház nagykapuja tárva-nyitva van és hogy a kassza ott fekszik a földön. Rákiáltott a kassza körül dolgozó emberekre, akik sortüzzel feleltek, szerencsére azonban nem találtak. A megrémült kocsi erre torkaszakadtából segítségért kiáltott, amire aztán a vakmerő betörők kezeket oldottak. Rövid idő múlva a helyszínen termettek a község esendőrei is, akik azonnal hozzáláttak a vakmerő tolvajok kézrekerítéséhez.

Ugyanezen szombat éjjel törtek be Danilo Simity vranjevoi fűszereshoz, akitől néhány süveg cukrot és dohányt loptak el. A kár mintegy ötezer dinár. A vizsgálat mindkét ügyben folyik.

Beeskerek is csatlakozott a vajdasági városok mozgalmahoz.

Előértekezleten beszéltek meg előbb a tennivalókat. — Várostatyák is részt vesznek a városok kongresszusán.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 12.

A napokban kimerítően foglalkozott a „Torontál” a vajdasági városok mozgalmaival, amelynek célja, hogy érdekeik hathatósabb védelmére szövetségbe tömörüljenek. Közlöttük azt is, hogy a megalakítandó szövetség legfőbb célja az lenne, hogy keresztülvigye az új kerületi felosztásról szóló törvény megváltoztatását, amely alapján megrendíti a városok autonómiáját, sőt mi több, megakasztja azok szabad fejlődését.

Az érdekes akciót, amely egyelőre csak a szövetség létrehozását célozza, a panesevoi városi tanács kezdeményezte. A panesevoi tanács átiratát alapján aztán érdemlegesen foglalkozott az eszmével a többi vajdasági város vezetősége is, amelyek egyértelműleg megegyeztek abban, hogy a szövetség terve célszerű és megvalósítása szerencsés gondolat volt. Vrsac, Bela Crkva, Kikinda, Subotica és Sombor huzódózás nélkül bejelentette csatlakozását és csak Beeskereken késett a határozathozatal, mint jeleztük, esupán azért, mert elkésve jött meg a kérdéses átirat.

A város a tegnapi nap folyamán szintén elfogadta a meghívást és hozzájárult ahhoz, hogy az előkészü-

leteket végző kongresszust Panesevon tartsák meg.

A panesevoi előértekezleten részletes megbeszéltek a tennivalókat, milyen akciók volnának kezdeményezendők és mely irányban kellene munkásságot folytatni és egyuttal megjelölik azt is, hogy mely városból kik vegyenek részt a későbbre összehívandó szélesebbkörű tárgyaláson. Az előkonferencián — értesülésünk szerint — nemcsak a városi vezetőségekhez tartozó tagok meghívását fogják meghatározni, hanem képviselőtestületi tagokat is vesznek számításba, hogy ezáltal bekapcsolják a lakosságot is a Vajdaságot, főleg pedig a vajdasági városok érdekeit védő akcióba.

Az előzetes megbeszélés valószínűleg március elején lesz.

HIREK

— febr. 12.

A királyné a beogradi festőművészek képkiallításán. Beogradból jelentti tudósítónk: Mária királyné udvarhölgyei, Olga hercegnő, Masurality szárnysegéd és Damjanovity tábornok udvari marsall kíséretében tegnap megtekintette a beogradi festőművészek képkiallítását.

Ujabb szántiz tisztviselőt redkáltak ki. Beogradból jelentti tudósítónk: Az állami egyedárúság igazgatója ukázt terjesztett elő a királynak aláírás végett, amely szántiz állami tisztviselő elbocsátásáról intézkedik.

Előkészületek a vármegyei közgyűlésre. A vármegyén most folynak az előkészületek a legközelebbi megyei közgyűlésre. A törvényhatósági bizottság elé kerülő anyag nagyrészt már feldolgozták és előterjesztették az állandó választmányának, amely február hó huszonötödiki ülésén tárgyalja le. A megyei közgyűlés február huszonhatodikán, kedden délelőtt kilenc órakor lesz.

Értekezlet a kamarai választások ügyében. A beeskereki iparosok vasárnap konferenciát tartottak a Krunka (Korona) utcai ipartestületi helyiségben, a kamarai választások ügyében. Az ülésen egy ötagu bizottságot választottak, a melyet azzal a feladattal bíztak meg, hogy állítsa össze és terjessze elő a kamarai tagjelöltek névsorát. A beeskereki iparosok az alapszabályok szerint négy rendes és két póttagot választanak.

Két napos havazás Budapesten. Budapestről jelentik: A két napon át tartó havazás folytán megbénult Budapest a villamosvasuti forgalom. A vasutak még zavartalanul közlekednek. A telefon is rendesen működik.

Megszüntetik a folyamernöki hivatalokat. Beogradból jelentti tudósítónk: A földmivelésügyi és vízügyi minisztérium elhatározta, hogy megszünteti a kerületi folyamernöki hivatalokat és hatáskörüket a hidrotechnikai osztályokba olvasztják be, amelyek viszont az új kerületek fennhatósága alá kerülnek.

Kövessi Albert haldoklik. Budapestről jelentik: Kövessi Albert volt színházigazgató, szinpadai író nagybetege. Állapota válságos.

A novibecseji polgári olvasókör műkedvelő előadása. A novibecseji polgári olvasókör február hó 3-án mutatta be és 10-ikén megismételte Beöthy László 3 felvonásos bohóságát a „Kovácsné“-t. A szereplők közül, akik tehetségük legjavát adták, különösen kitűntek a katos Emma és Kaszás Mariska, míg a férfiak közül igen jól nyújtott Rigó László, Farkas József, Csikós János. Nagyszerű volt egy rendőr szerepben Horvát Sándor. Az előadásokat zsűfolt ház nézte végig, amely mindvégig lelkesen ünnepelte az előadókat.

A kereskedők és gyárosok grémiumának közgyűlése. A kereskedők és gyárosok grémiuma szombaton tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy február 24-én délelőtt tíz órára hívja össze rendes évi közgyűlést, amelyet a Lloyd helyiségében fognak megtartani. A közgyűlés tárgysorozata a következő: A felügyelő-bizottság jelentése. Az igazgatóság jelentése az egyesületeknek 1923-ban kifejtett működéséről. Az 1924-ik évre szóló költségvetés előterjesztése. Öt új igazgatósági tag választása. Felügyelő-bizottság választása. Esetleges indítványok és előterjesztések. A közgyűlésen egyúttal megbeszélnek a kamarai tagok jelölését is. A grémium vezetősége ezúton is kéri tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a közgyűlésen. A vezetőség igen kiemelt és érdekes jelentést ad a múlt évi működéséről, ami méltán tarthat nagy érdeklődésre számot.

A zsidó ifjúság folyó hó 12-én, kedden este fél 9 órakor a Chevreau-házban a már hirdetett kulturstélyét a következő műsorral tartja meg. Verdi Nebukodonosor. Nyitány, előadja a zenekar. Wollák Gyula felső keresk. isk. tanár: A zsidó kolonizációról tart előadást. Morett: Mondschein Serenad. előadja a zenekar. Schubert: Wohin? Mendelsohn: Frühlingstied, éneklő Hacker Irén, zongorán kíséri Ripka Imre. Erich Mayer Helmut: Garten-Händchen, előadja a zenekar.

A hét árva részére N. Magda 50 dinárt adományozott.

Erste Jugoslavische Müllerzeitung címmel Novi Sadon új szaklap indult meg, amely az első a maga nemében az SHS államban. A lap kéthetenként jelenik meg s első száma most érkezett meg. A lap német nyelven, vegyítve szerb nyelvű cikkekkel is, molnár- és technikai ügyekkel foglalkozik s szakembereknek igen hasznos. A lap kapható az Orient főutcai üzletében s ára példányonként 4 dinár. Hirdetéseket felvesz az Orient a lap részére.

A Népegyetem a következő napok délutánjain a megyeház nagytermében a következő előadások lesznek: Február hó 15-ikén dr. Ly. Dumity: „Hipnozis és alvás“. Február 17-ikén: V. Staity „Modern szellem a szerbeknél“. Február 21-én dr. Ly. Dumity „Az álmok“. Beléptidij 1 dinár. Az előadások délután 5 órakor kezdődnek.

Orvosi hír. Dr. Lederer Jenő orvosi rendelését Miletityeva (Temesvári) utca 24. sz. alatt, szemben a vasúti híddal megkezdte. Rendel. d. e. 8-10-ig, délután 3-5-ig.

Találtak egy kulcsosomót. Igazolt tulajdonosa átvetheti az Orient főutcai üzletében.

Az International Bioskopban a Kismet (Bagdadi koldus), az 1001 éj meséje első részének előadásán remekül szórakozott a közönség tegnap este. A darab fényes kiállítás, szórakoztató ötletessége, tárgyának nem mindennapi sablonos volta és a szereplők remek játéka, megérdemli a közönség legmelegebb érdeklődését. Az első részt még ma 6 és fél 9 órakor mutatják be.

Hurokra került angyalcsináló. A becskerekai törvényszék büntetőtanácsa tegnap délelőtt érdekes ügyben tartott főtárgyalást. A vádlottak padján Pajor Erzsébet vranjevoi özvegy napszámosasszony ült azzal vádolva, hogy viszonyt folytatott egyik falubelijével és amikor annak következményei mutatkoztak, elhajtotta magzatát. A bűnös cselekményre Hamsel Etel szülésznő vállalkozott, aki jó pénzért el is tűntette a viszony következményét. A magzatot egy régi szoknyába burkolta a vétkes anya és elásta a káskamrába. Hogy ne legyen feltűnő a friss hantolás, ráarkta a ház egyik lakójának a burgonyáját. Horváth Mária, a lakó, másnap elhasználta a burgonyát és észrevette a friss hantolást. Ez gyanússá vált neki és kapargálni kezdett a földben. Kutatása rövidesen eredménnyel is járt, mert hamarosan előkerült a szoknyadarab, amelyben legnagyobb meglepetésére egy fejletlen magzat hulláját találta. Az asszony megmutatta a leletet Budai Teréz lakótársának, akivel együtt bezörgetett Pajor Erzsébet lakására. Mivel a szoba ajtaja zárva volt, felnyitották és az asztalra helyezték a magzatot. Amikor Pajorné hazatért, meglepetéssel vette észre, hogy az eltűntetett magzat az asztalon van. Nem volt ideje sokáig elmélkedni az eset rendkívülisége felett, mert hamarosan megjelent a csendőrség, amely jegyzőkönyvet vett fel az ügyről. A becskerekai törvényszék büntetőtanácsa az enyhítő körülmények figyelembevételével három havi fogságra ítélte a bűnös anyát, a szülésznőt pedig öt havi fogságra. Pajorné megnyugodott az ítéletben, az ügyész és Hamsel Etel szülésznő ellenben fellebezett.

Francia könyvujdonságok érkeztek az Orienthez. A legjobb és legújabb francia könyvek kaphatók gazdag választékban az Orient főutcai üzletében. Nagy választék van az „Une heure d'oubli“ 5 dináros olcsó népszerű füzetekben a „Les oeuvres livres“ kötetek új kiadásában, valamint a legújabb „Le Livre de demain“ könyvekben, 30-35 dináros olcsó árban. Erkeztek azonkívül kis illusztrált mesekönyvek is, amelyeknek ára 15 dinár.

Csehszlovákia kivitelei 1923-ban. Prágából jelentik: Csehszlovákia kivitelének értéke 1923 decemberében 1718 millió korona volt, a novemberi 1233 millió korona értékű kivittel szemben. Az állami statisztikai hivatal ideiglenes összeállítására szerint az 1923-ik évi kivitel 11,309,772.495 kilogramm volt, 4,748.515 darab 12,518.613.927 korona értékben. A különböző országok szerint a kivitel értéke millió cseh koronákban a következőképpen oszlék meg: Ausztria 2639, Németország 2354, Anglia 1216, Magyarország 713, az Egyesült Államok 556, Jugoszlávia 548, Svájc 487, Olaszország 463, Románia 405, Lengyelország 358, Franciaország 302, Hollandia 232, Belgium 96, egyéb államok 1944. Az 1923. évben kivitt fontosabb áruk értéke (millió koro-

nokban) a következő: Cukor 474.5, faszén 216.3, gyapottfonál és ebből készült áru 181.4, üveg és üvegáruk 129.3, gyapju, gyapjufonál és gyapjúárú 123.4, vas- és vasárú 108, gabona, maláta, hüvelyes vetemények 87.1, gyümölcs, főzelék, növények 55.5, len, kender és juta stb. 40.7, agyagáruk 33.

Megvastagodott a nők bokája. Párisból jelentik: A tavaszi divat legkiemelkedőbb momentumuma az lesz, hogy a szoknyák és a kabátok még hosszabbak lesznek, mint a mostaniak. A nagy szabócégek ebben a tekintetben „szolidarisan“ járnak el.

— Ez nem a divat szeszélye, — magyarázta egyikük a Figaro munkatársának — hanem parancsoló szükségesség. Az utóbbi időben ugyanis mind nyilvánvalóbbá vált, hogy a nők bokája vesztett régi kecsességéből. Valaha a női boka olyan volt, hogy... érdemes volt rá nézni. Nem akarom azt állítani, hogy most már nincsenek ilyen bokák, de az utóbbi esztendő cipőviselői kétségtelenül éreztették hatásukat. A divatkirály részletesen megmagyarázta azt is, milyen következményei voltak ennek a cipőviselőnek:

— A nők szenvedelmesen ragaszkodtak a szűk cipőkhöz. Ezek kétségtelenül bájos formába öltöztették a lábat, de az a súlyos utóhatásuk volt, hogy a bokát idomtalanná tették. A bokában lévő izmok petyhüdtékké váltak, mert hiszen a test súlya a magas sarok következtében nem tudott egyenletesen elhelyezkedni. A szűk cipő következményeit most már nem lehet leleplezni — a bokák bizony formátlanná váltak. A hosszú szoknya lesz hivatva ezt a rendetlenséget eltüntetni. Ezért fognak most tavasszal és nyáron a hölgyek feltűnően hosszú szoknyát és hosszú kabátot viselni. A divateg vezetője még megemlítette, hogy ezeket az új modelleket már szétküldték Európa minden nagyobb városába.

Elloptak Kassán egy utcát. Kassáról jelentik hogy ott ismeretlen tettesek ellopták a Massaryk-körutat. Felszedték szépen az utcaburkolat kövezetét és továbbálltak vele. A burkolat ellopását nem is burkolt formában tették, sőt még be sem kellett burkolni a burkolatot nagy ponyvába, hogy a rendőr meg ne lássa. Ellenkezőleg, a tolvajok a Massaryk-körutat kocsira rakták és míg a lopás tartott, megállt a kocsiközlekedés, megálltak az autók és a rendőr siettetve a tolvajokat, végeztek el már munkájukat, mert akadályozták a forgalmat. Mi következhet még egy ilyen utcalopás után? A vakmerő utcalovajok majd ellopták a házakat, ellopták a villamos síneket, esetleg az utasokkal telt villamosokat is, ellopták a városházat, megvették a rendőrséget és ellopnak majd egy egész várost.

Hatszázmillió babaház. Jövő esztendőben kiállítás rendez a brit világbirodalom. Ennek a kiállításnak — mint ezt az angol lapok jelentik — egyik legérdekesebb látványossága lesz Mary angol királyné babaháza. A világ legpompásabb miniatűr építménye lesz ez a babaház, az angol művészet és a kézműipar remeke. Mary királyné babaháza valószínűleg álompalota lesz. Pompás kupolájú előcsarnokából márványlépcső vezet a palota belsejébe. Az előcsarnok falát freskók díszítik, a

legjelesebb angol művészek alkotásai. A palota mindegyik szobájában intarziás márványkandalló áll. A helyiségek mind értékes parkettel lesznek borítva, drága régi szőnyegekkel fedve. A kis palota sok esodája között egyik legnevezetesebb alkotása a zeneszoba, két collnyi szárnyas zongorával. A másik esoda a fegyverterem, ahol felhalmozzák a legkülönfélébb fajtájú fegyvereket, sporteszközöket, természetesen mind miniatűr formában. Még érdekesebb lesz a könyvtár. Iarányi könyvszekrényben helyezik el itt az angol költők és írók miniatűr kötetit. Lesz ezenkívül a palotában egy ragyogó kis konyha gazdag felszereléssel és mindegyik helyiségben villamosvilágítás és villamos liftek. Az egész palota 600 millió dinár értéket fog reprezentálni az eddigi költségvetés szerint.

Az Illustration pompás új száma megjelent s kapható az Orient főutcai üzletében. Ára 25 dinár.

Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legújantólant esz-közül a **Nagybecskerek Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Koronaszálló épület.** Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Az én Ujságom legújabb száma kapható az Orient főutcai üzletében. Ára 4 dinár.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Becskerek. — Telefon: szám 329.

Köszönet

Az aranyfrank értékelése a postai forgalomban. Tudvalévő, hogy a külföldre szóló postai értékek jelzése aranyfrankban kell, hogy történjen. A postaminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a postai értékelésnél egy aranyfrank 15 dinárral egyenértékű.

Németország teljesített jövátétele az SHS állammal szemben. Beogradból jelentik, hogy a német szállítások összege 1923 novemberében 4,604.320 aranyfrank. 1921 május elsejétől 1923 november végéig Németország a jövátételei számlára az SHS államnak 259.7 millió aranyfrank értékű árut szállított.

A magyar kereskedelmi mérleg 1923-ban. Budapestról jelentik, hogy 1923 decemberében 65.5 millió aranyfrank értékű árut importáltak és 76.4 millió értékben exportáltak, úgy hogy az exportfölösleg 10.8 millió aranyfrank. 1923-ban az egész év folyamán 80.4 millió aranyfrank fölösleg mutatkozott. Az előző 1922. év passzívája 214 millió aranyfrank volt.

Új levélbélyegek érkeznek Angliából. Jelentették már, hogy Popovity Milán, a pénzügyminisztérium felügyelője Angliába utazott, hogy ott egy nagyobb postabélyeg rendelésünket átvegye. A napokban érkezett meg az első levélbélyeg szállítmány 1-30 dináros értékig.

Vidám históriák.

A tábornok.

Wienből írják, hogy az adókövetőbizottság előtt egy tábornok állott, aki a háboruban hadseregparancsnok volt.

Tárgyalás után azt mondja az adófelügyelő:

— A tábornok az hadinyereség-adóját kétszáznegyvenötezerháromszázötzöt korona ötvenhét fillérben állapítottuk meg.

A tábornok kidomborította a mellet és jobbkezét elől a zubbonya nyílásába dugta, amely kéztartás egykor Napoleont jellemezte.

— Hogy-hogy? — kérdezte a tábornok mennydörgő hangon. — Énrám vetnek ki hadinyereségadót? Önök, uraim, elfelejtik, hogy a háborút én vesztettem el...

Az emlékezőtehetség.

Kortésuton történt, hogy az egyik szónok — legtávolabbi rokona Demosthenesnek — belesült a mondanivalójába. A dolog olyan feltűnő volt, hogy a banketten is szóba került a dolog és egy tekintélyes, idősebb politikus így vigasztalta a fel-sült szónokot:

— Ne busuljon kedves öcsémuram, Haynald biborossal egyszer ugyan-ez a dolog történt. A templomi közönség soraiban boldogult Erzsébet, magyar királyné is jelen volt, fent a katedrán a biborost ékesszólása kellős közepén eserbent hagyta a memóriája. Hosszu és kínos csend következett Haynaldnak egy árva betű sem jutott eszébe. A csend már olyan hosszú volt, hogy a padokban fészkelődni kezdett a közönség. Azt

hitték, valami agybénulás érte a biborost.

Ekkor a biboros áldólag kiterjesztette a kezét:

— Most pedig kedves hiveim, záradékol az kívánom nektek, hogy benneteket sohase hagyjon egy eserbent a jó Isten, mint ahogyan most engem eserbent hagyott az emlékezőtehetségem.

És szép esendesen lejött a katedráról.

TÖZSDE

Február 11.

Beograd. (Zárlat.) London 36260, Páris 38720, Newyork 8715, Genf 1465-75, Szaloniki 145, Milano 368, Prága 24460, Wien 0118, Bukarest 43, Szófia 62, Budapest 031, Amsterdam 3160.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 574 és fél, London 2476, Páris 2630, Milano 2515, Prága 1670, Wien 00081, Budapest 00201, Beograd 685, Bukarest, 293 és háromnegyed, Varsó üres, Berlin 125, Szófia 425.

Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronákban — Zárlójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(092)	137
Magyar Ált. Hítel	(750)	855
Pesti Magy. Keresk.	(1680)	2000
Leszám. és Pénzv.	(130)	146
Pesti Hazai	(4800)	üres
Hermes váltótűzlet	(90)	105
Salgótarjáni	(750)	845
Rimamurányi	(153)	170
Égisz	(168)	91
Dél cukor	(680)	710
Horvát cukor	(885)	1000

Robert Cecil megsűrgeti a magyar kölcsönügyet.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, febr. 11.

Robert Cecil a népszövetség magyar albizottságának elnöke, a jóvátételi bizottságnak tudomására hozta, hogy elgáncsoló határozat esetén a népszövetség újból teljes egészében felveti a magyar kölcsönügyet. A kérdés megoldásának újbóli elhalasztásába semmi szín alatt sem megy bele.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Több évi irodai gyakorlattal bíró fiatal tisztviselő

szerb, magyar, német nyelvtudással, kereskedelmi érettségivel keres alkalmazást

Szíves megkereséseket Tisztviselő jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Üveg-, porcellán- és lámpaárúkban, valamint képeretek- és tükrökben nagy választék!

Vendéglői felszerelések, üvegszervizek és konyhaberendezések a legolcsóbban beszerezhetők

Drobac Bogdan

Üveg-, porcellán- és lámpaárúkereskedésében Veliki Beckserek, Zsitni trg (Buza-tér), a városi mérleggel szemben.

Mindenféle tükörjavítást olcsón és pontosan eszközölök.

Eladó

különféle szobabutor és egy varragóg. 230

Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Írógép

használt, de jókarban levő keresetlik. Ajánlatokat ár és gyártmány megjelölésével „Írógép” jelige alatt az „Orient” továbbít.

Ajánlok, míg a készlet tart, elsőrendű

vegyes gyertyán- és bükkhasábot

700 dinárért ölenkint. Vagonokint olcsón a raktáramról: Obala Princeze Jelene (Gizella-part), Roknity fényképpel szemben, a Dináros vendéglő mellett Kovácsoszn is kapható! 241 Tisztelettel Gisa Stanisly

Eladó

a Car Dusanova u. 838/a. számu

(a piac központjában)

ház mely üzlethelyiségnek

igen alkalmas. Információkat ad:

Wögling Géza Veliki Beckserek,

Bajza utca 20. sz. 217

Lapkihordót

felvesz a „Torontál” kiadóhivatala.

Telefonszám 21. — Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál Könyvnyomdája
Veliki Beckserek, Obiljeva (Zapolya) u. 7. sz.

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyanfélélyegzőgyártás.